

ABRA Software a.s.
Jeremiášova 1422/7b
155 00 Praha 13

IČ 25097563
DIČ: CZ25097563
Zaps. v OR u Městského soudu
v Praze, odd. B, vložka 4475

NÁROKY A ČERPÁNÍ DOVOLENÉ OD ROKU 2024

Aktualizováno 3. června 2024

OBSAH

1.	LEGISLATIVA.....	3
1.1	PODMÍNKY PRO NÁROK NA DOVOLENOU.....	3
1.2	PODMÍNKY PRO NÁROK U DOHOD (DPP, DPČ)	3
1.2.1	VZOREC VÝPOČTU.....	3
2.	ŘEŠENÍ V ABRA GEN OD 2024	4
2.1	NOVINKY VE VERZI 24.0	4
2.2	NOVINKY VE VERZI 24.1	4
2.3	CO NASTAVUJE UŽIVATEL?.....	5
2.4	DODATKOVÁ DOVOLENÁ.....	6
3.	NÁROK NA DOVOLENOU U DOHOD (DPP, DPČ)	6
3.1.1	POPIS POLOŽEK V AGENDĚ NÁROKY NA DOVOLENOU	7
3.1.2	ZAOKROUHLOVÁNÍ NÁROKU A ZŮSTATKU	8
4.	ZMĚNY U NÁROKU NA DOVOLENOU PRO HPP	9
5.	TISKOVÉ SESTAVY	10

1. LEGISLATIVA

Zákon č. 262/2006 Sb., [zákoník práce](#), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZP“) od 1. 1. 2021 rozeznává tyto druhy dovolené, jejichž nárok se stanoví v hodinách:

- dovolenou za kalendářní rok
- poměrnou část dovolené za kalendářní rok
- dodatkovou dovolenou.

[Novela zákoníku práce](#) přinesla od 1. 1. 2024 další zásah týkající se nároku na dovolenou – **nově nárok vzniká i u zaměstnanců na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr** – dohodu o pracovní činnosti (DPČ) nebo dohodu o provedení práce (DPP).

1.1 PODMÍNKY PRO NÁROK NA DOVOLENOU

Zaměstnanci vzniká nárok na dovolenou za **kalendářní rok** za těchto podmínek:

- doba trvání pracovněprávního vztahu činí 52 týdnů (tj. 52×7 dnů)
- odpracování alespoň 52násobku stanovené nebo kratší pracovní doby.

Zaměstnanci vzniká nárok na **poměrnou** část dovolené za kalendářní rok za těchto podmínek:

- doba trvání pracovněprávního vztahu činí min. 4 týdny (tj. alespoň 28 dnů)
- odpracování alespoň 4násobku stanovené nebo kratší pracovní doby.

1.2 PODMÍNKY PRO NÁROK U DOHOD (DPP, DPČ)

Pro vznik nároku na dovolenou pro dohody se uplatní stejné podmínky jako pro pracovní poměry. Jedinou výjimkou je § 77, odst. 8, zákoníku práce: „U zaměstnance pracujícího na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti platí, že pro účely dovolené činí délka **týdenní pracovní doby 20 hodin týdně.**“

Tzn. tam, kde se počítá s násobky odpracované stanovené týdenní pracovní doby u dohod, je třeba počítat s 20 hod. týdně (např. 4násobek týdenní pracovní doby = 80 hodin).

1.2.1 VZOREC VÝPOČTU

Pro výpočet se používá následující vzorec:

(počet celých odpracovaných násobků týd. pracovní doby / 52) x týd. pracovní doba x stanovená výměra dovolené v týdnech u zaměstnavatele

Příklad:

Zaměstnanec na DPP odpracoval v roce 2024 u zaměstnavatele 185 hodin. U zaměstnavatele je stanovená výměra 4 týdny dovolené.

- *počet celých násobků týd. pracovní doby (TPD): $185 / 20 = 9,25$ týdnů (tzn. 9 celých násobků)*
- *nárok na dovolenou: $(9 / 52) \times 20 \times 4 = 13,846$ (nárok se zaokrouhluje na celé hodiny nahoru = **14 hodin**)*

POZOR

Systém ABRA Gen v průběhu roku počítá s nezaokrouhlenými násobky odpracovaných týdnů. Celé odpracované týdny (tedy zaokrouhlené) se pro výpočet nároku použijí v případě ukončení pracovněprávního vztahu nebo při ukončení kalendářního roku. Dokud není jasné přesné trvání pracovněprávního vztahu, odpracované doby a nepřítomnosti (a tedy počet násobků TPD), je nárok na dovolenou předpokládáný.

Jako u pracovních poměrů i u dohod se rozlišuje doba, která se **započítává jednak plně** pro nárok na dovolenou (např. odpracovaná doba vč. svátku, za který byla vyplacena náhrada, čerpaná dovolená, jiné důležité osobní překážky dle § 199, odst. 2).

Dále doba, která se započítává do **20násobku týdenní pracovní doby** (u dohod = 20 x 20 hodin), za podmínky, že mimo tuto dobu zaměstnanec odpracuje 12násobek týd. pracovní doby (u dohod = 12 x 20 hodin). Např. dočasná pracovní neschopnost, karanténa, neplacené volno.

2. ŘEŠENÍ V ABRA GEN OD 2024

Informace související s přechodem na nový systém výpočtu dovolené od 1. 1. 2021 byl publikován zde: https://help.abra.eu/cs/24.0/G3/Content/PartP_PDF_prirucky/PDF_by_Hand/LegislativaMetodikaCZ/Dovolena_2021.pdf.

2.1 NOVINKY VE VERZI 24.0

Po přechodu minimálně na verzi 24.0 s příslušnými Service Packy, kde jsou změny implementovány, je vždy nutné znovu inicializovat mzdové období.

Do agendy **Pracovní kalendář** byl přidán nový skrytý kalendář SD, který je určen pro výpočet nároků na dovolenou u dohod. Inicializací se kalendář vygeneruje pro aktuální období.

Do agendy **Globální proměnné** přibyly nové položky určené pro výpočet nároků.

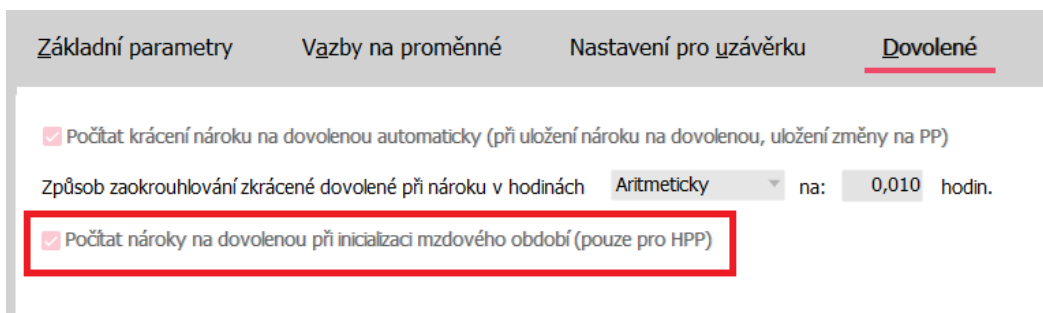
Do číselníku Druhy dovolených byla přidána nová položka **DPD – Dovolená pro dohody DPČ a DPP**.

Pro **dohody** byla **pozastavena** funkce Automatické proplácení zůstatku dovolené při ukončení pracovněprávního vztahu.

2.2 NOVINKY VE VERZI 24.1

V agendě **Nastavení parametrů mezd (záložka Dovolené)** jsou tyto změny:

- byl vypnut a skryt parametr „Zaokrouhlovat celkový zůstatek dovolené...“
- doplněn nový parametr „**Počítat nároky na dovolenou při inicializaci mzdového období (pouze pro HPP)**“

Základní parametry Vazby na proměnné Nastavení pro uzavěrku Dovolené

Počítat krácení nároku na dovolenou automaticky (při uložení nároku na dovolenou, uložení změny na PP)

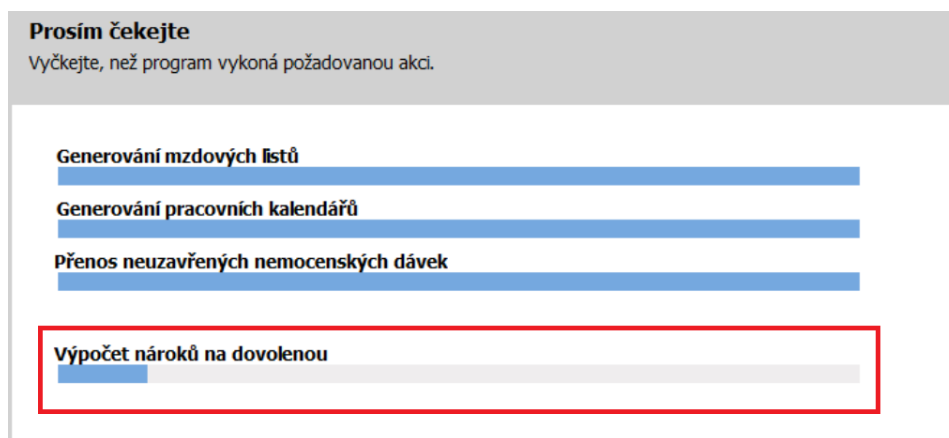
Způsob zaokrouhlování zkrácené dovolené při nároku v hodinách Aritmeticky na: 0,010 hodin.

Počítat nároky na dovolenou při inicializaci mzdového období (pouze pro HPP)

POZOR

Parametr „**Počítat nároky na dovolenou při inicializaci mzdového období (pouze pro HPP)**“ je možné vypnout, pokud je inicializace mzdového období časově náročná (může nastat při velkém počtu aktivních pracovních poměrů HPP). Nároky na dovolenou stávajících i nových zaměstnanců se poté aktualizují až po výpočtu mzdového listu. Výjimkou je mzdové období LEDEN, kdy se výpočet Nároků a převod zůstatků provede vždy.

V agendě **Mzdová uzávěrka** se při inicializaci mzdového období zobrazí **průběh Výpočtu nároků na dovolenou**.

V agendě **Nároky na dovolenou** byl upraven formulář hlavičky nároku a zaokrouhlování položek (viz dále).

V definovatelném panelu **Mzdového listu dílčího** bylo upraveno zaokrouhlování zůstatku dovolené (viz dále).

Opět je pro **dohody aktivní** funkce **Automaticky proplácet dovolenou při ukončení PP** a řídí se nastavením v Globálních proměnných (společně pro HPP a dohody).

POZOR

Funkce **Automaticky proplácet dovolenou při ukončení PP** byla upravena, aby při **záporném** zůstatku dovolené **nedošlo** ke strhnutí „přečerpané“ dovolené (srážce ze mzdy). Uživatel bude upozorněn při výpočtu mzdového listu, aby zkontroloval zůstatek, a případnou srážku ze mzdy provedl ručně na mzdovém listu (záložka Náhrady – Propł. dovol.) nebo provedl korekci v agendě Nároky na dovolenou.

2.3 CO NASTAVUJE UŽIVATEL?

Uživatel nastavuje samotný nárok na dovolenou druhu **DPD (Dovolená pro dohody DPČ a DPP)** u zaměstnanců s následujícím druhem PP: DPP, DPČ, DPČM.

Zkontrolujte též v agendě Pracovní poměry, že k nastavenému druhu PP odpovídá příslušný druh činnosti:

- DPP a DPČM mají druh činnosti 5 - Zaměstnanci na nepravidelnou výpomoc
- DPČ má druh činnosti 3 nebo 6 – První nebo Druhá dohoda o pracovní činnosti.

Nárok na dovolenou lze nastavit v agendě Pracovní poměry (záložka Dovolené) nebo v agendě Nároky na dovolenou. Pokud zaměstnanec u firmy již pracoval na jiný pracovní poměr, je vhodnější zakládat nárok z agendy Pracovní poměry. Tím se zajistí, že nárok je spojen se správným pracovním poměrem.

Začínáme...	Omezení	Seznam	<u>Detail</u>	Ochrana dat	X-vazby
018: DPČ Karel (740903/8813) - DPČ: Dohoda o pracovní činnosti					
<u>Hlavička</u>		Rozpis			
Zaměstnanec:	018	DPČ Karel			
Pracovní poměr:	DPČ	Dohoda o pracovní činnosti		Nástup dne:	01.07.2023
Druh dovolené:	DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP			
Kód :	DPD				
Název:	Dovolená pro dohody DPČ a DPP				
Nárok:	4,00	týdnů	Dodatková dovolená		
Přepočtený nárok:	0,00	hodin	Nárok: 0,00 hodin		
☒ Vytvářet v dalším roce ☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplácet					

POZOR

Pokud jste měli nastavený nárok na dovolenou (druh ZD) u zaměstnance na dohodu už v roce 2023, po inicializaci období 1/2024 se vytvořil nový nárok opět druhu ZD. V takovém případě pouze opravte druh dovolené na DPD (určený pro dohody). Případný přenesený zůstatek z roku 2023 zůstane zachován.

2.4 DODATKOVÁ DOVOLENÁ

Dodatkovou dovolenou je možné v systému ABRA Gen evidovat, čerpat a proplácet. Stanovení nároku a případné krácení určuje jako doposud uživatel.

3. NÁROK NA DOVOLENOU U DOHOD (DPP, DPČ)

U zaměstnanců v pracovním poměru (HPP) se při založení nároku na dovolenou stanoví pravděpodobný nárok na celou dobu trvání poměru (max. na kalendářní rok). Dohody nemusí mít nastavený pracovní kalendář a z povahy jejich využití se předpokládá větší míra nejistoty a nepravidelnosti. Proto se nárok vypočte vždy za aktuální mzdové období (kalendářní měsíc) na základě zadaných hodnot (odpracovaných hodin a nepřítomnosti) a spočteného mzdového listu. Hodnoty nároku postupně přibývají dle toho, jak se postupně vypočítávají mzdové listy v průběhu roku.

Hlavička po zadání nového nároku typu DPD před výpočtem mzdového listu

010: Dohodář Karel (681020/1299) - DPČ: Dohoda o pracovní činnosti					
<u>Hlavička</u>		Rozpis			
Pracovní poměr:	DPČ	Dohoda o pracovní činnosti		Nástup dne:	06.03.2023
				Ukončení dne:	
Druh dovolené:	DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP			
Kód :	DPD				
Název:	Dovolená pro dohody DPČ a DPP				
Nárok:	4,00	týdnů	Dodatková dovolená		Kalendářní rok: 2024
Přepočtený nárok:	0,00	hodin	Nárok: 0,00 hodin		
☒ Vytvářet v dalším roce ☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplácet					

Podmínkou pro výpočet aktuálního nároku na dovolenou je tedy provedení výpočtu dílčího mzdového listu zaměstnance.

3.1.1 POPIS POLOŽEK V AGENDĚ NÁROKY NA DOVOLENOU

Ve verzi 24.1 byl upraven formulář Hlavičky v agendě Nároky na dovolenou.

010: Dohodář Karel (681020/1299) - DPČ: Dohoda o pracovní činnosti

Hlavička **Rozpis**

Zaměstnanec: 010 Dohodář Karel
 Pracovní poměr: DPČ Dohoda o pracovní činnosti Nástup dne: 06.03.2023 Ukončení dne:

Druh dovolené: DPD Dovolená pro dohody DPČ a DPP

Kód: DPD Název: Dovolená pro dohody DPČ a DPP

Nárok: 4,00 týdnů Dodatková dovolená Kalendářní rok: 2024
 Přepočtený nárok: 13,54 hodin Nárok: 20,00 hodin

Vytvářet v dalším roce
 Nečerpanou dovolenou je možno proplatit

	Nárok celkem	Aktuální celkem
Dodatková dovolená	20,00	0,00
Stará dovolená	0,00	0,00
Základní dovolená	13,54	12,04
- oprava	0,00	
- krácení	0,00	
Předpokládaný nárok	13,54	
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	14,00	
- oprava	0,00	
Celkem k čerpání	34,00	
Čerpáno celkem	21,50	
Zůstatek dovolené:	12,50	

Únor 2024 DPČ Základ SP: 16 800 CZK
 Hodinová mzda: 200 CZK SP pojst. z-ec: 1 193 CZK
 Časová mzda: 12 500 CZK SP pojst. z-TEL: 4 167 CZK
 Prémie: 0 CZK Důch.spovění: 0 CZK
 Min.odm.celk.: 0 CZK Základ ZP: 16 800 CZK
 Hrubá mzda: 16 800 CZK ZP pojst. z-ec: 756 CZK
 Zůst.dovolené: 12,5 hod ZP pojst. z-TEL: 1 512 CZK
 Celk. nepřítom.: 21,5 hod číslo ZP: 207

V Rozpisu nároku na dovolenou přibyl nový sloupec „Stav výpočtu“, který znázorňuje, zda již byl v příslušném mzdovém období spočítán mzdový list a nárok je tedy aktuální.

014: DPP2023 Karel (701119/7567) - DPP: Dohoda o provedení práce

Hlavička **Rozpis**

Mzd. období	Týdenní úvazek	Nárok na období (h)	ND/NEP krácení (h)	Neoml. absence (h)	Krácení celkem (h)	Nárok celkem (k čerpání)	Čerpáno	Zůstatek po čerpání	Stav výpočtu
2024/01	20,00	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	Proběhl
2024/02	0,00	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	Neproběhl

PŘÍKLADY PRO OBDOBÍ 1/2024

1.

Zaměstnanec na DPČ od 2. 1. 2024 (nastavený kalendář pondělí – středa, 15 hodin týdně), odpracoval 70 hodin. Nárok za 1/2024 nevznikne.

2.

Zaměstnanec na DPP od 2. 1. 2024 (bez kalendáře), odpracoval 85 hodin (zadaných přímo v dílčím mzdovém listu). Nárok za 1/2024 vznikne v délce 7 hodin. V agendě Nároky na dovolenou uvidíte tyto údaje:

015: DPP2024 Milan (900307/9789) - DPP: Dohoda o provedení práce

Hlavička	Rozpis	
Pracovní poměr: DPP	Dohoda o provedení práce	Nástup dne: 02.01.2024 Ukončení dne:
Druh dovolené: DPD	Dovolená pro dohody DPČ a DPP	
Kód: DPD	Název: Dovolená pro dohody DPČ a DPP	
Nárok: 4,00 týdnů	Dodatková dovolená	Kalendářní rok: 2024
Přepočtený nárok: 6,54 hodin	Nárok: 0,00 hodin	
☒ Vytvářet v dalším roce		
☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit		
	Nárok celkem	Aktuální celkem
Dodatková dovolená	0,00	0,00
Stará dovolená	0,00	0,00
Základní dovolená	6,54	6,54
- oprava	0,00	
- krácení	0,00	
Předpokládaný nárok	6,54	
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	7,00	
- oprava	0,00	
Celkem k čerpání	7,00	
Čerpáno celkem	0,00	
Zůstatek dovolené:	7,00	

015: DPP2024 Milan (900307/9789) - DPP: Dohoda o provedení práce

Hlavička	Rozpis									
Mzd. období	Týdenní úvazek	Nárok na období (h)	ND/NEP krácení (h)	Neoml. absence (h)	Krácení celkem (h)	Nárok celkem (k čerpání)	Čerpáno	Zůstatek po čerpání	Stav výpočtu	
2024/01	20,00	6,538	0,00	0,00	0,00	6,54	0,00	6,538	Proběhl	

3.1.2 ZAOKROUHLOVÁNÍ NÁROKU A ZŮSTATKU

Postup výpočtu nároku a zaokrouhlení je následující:

1. výpočet nároku za mzdové období (viz příklad výše)
 - a. výpočet odpracovaných násobků týd. pracovní doby (TPD) = odpracovaná doba (hod.) / 20 (TPD pro dohody)
 - i. $85 / 20 = 4,25$
 - b. nárok na dovolenou = (odpracované násobky / 52) * týd. pracovní doba * výměra dovolené v týdnech u zaměstnavatele
 - i. $(4,25 / 52) * 20 * 4 = \mathbf{6,538}$
2. předpokládaný **nárok** je zaokrouhlen na hodiny nahoru
 - a. $6,538 \rightarrow \mathbf{7 \text{ hodin}}$
3. dojde k čerpání dovolené v rozsahu 3,5 hodiny
4. zůstatek dovolené
 - a. $7 - 3,5 = \mathbf{3,5 \text{ hodiny}}$

POZOR

Z výše uvedeného příkladu vyplývá, že zaokrouhlení nároku se děje pouze pro nárok týkající se **aktuálního kalendářního roku na základě odpracované doby (příp. nepřítomností), stanoveného úvazku (u HPP) a doby trvání pracovního vztahu**. Nároky z minulých let již zaokrouhlovat nelze. Stejně nelze zaokrouhlovat zůstatek, pokud se např. čerpá část směny.

4. ZMĚNY U NÁROKU NA DOVOLENOU PRO HPP

Zobrazované údaje v agendě Nároky na dovolenou se stejně upravily i pro druh pracovního poměru HPP.

008: Nováček Karel (600412/7723) - HPP: Hlavní PP

Hlavička	Rozpis
Zaměstnanec: 008	Nováček Karel
Pracovní poměr: HPP	Hlavní PP
	Nástup dne: 10.03.2023
	Ukončení dne:
Druh dovolené: ZD	Základní dovolená
Kód: ZD	Název: Základní dovolená
Nárok: 4,00 týdnů	Dodatková dovolená
Přepočtený nárok: 160,00 hodin	Nárok: 0,00 hodin
☒ Vytvářet v dalším roce	Kalendářní rok: 2024
☒ Nečerpanou dovolenou je možno proplatit	
	Nárok celkem
	Aktuální celkem
Dodatková dovolená	0,00
Stará dovolená	114,00
Základní dovolená	160,00
- oprava	0,00
- krácení	0,00
Předpokládaný nárok	160,00
Předpokládaný nárok zaokrouhlený	160,00
- oprava	0,00
Celkem k čerpání	274,00
Čerpáno celkem	35,50
Zůstatek dovolené:	238,50

Únor 2024	HPP	Základ SP:	19 870CZK
Měsíční mzda:	20 000 CZK	SP pojist. z-ec:	1 411CZK
Časová mzda:	15 774 CZK	SP pojist. z-TEL:	4 928CZK
Prémie:	0 CZK	Důch.spoření:	0CZK
Mim.odm.celk.:	0 CZK	Základ ZP:	19 870CZK
Hrubá mzda:	19 870 CZK	ZP pojist. z-ec:	895CZK
Zůst.dovolené:	238,5 hod	ZP pojist. z-TEL:	1 788CZK
Celk. nepřitom.:	35,5 hod	Číslo ZP:	111

5. TISKOVÉ SESTAVY

Do tiskových sestav v agendě Nároky na dovolenou byla přidána nová sestava „Čerpání dovolené po měsících v roce aktivního mzdového období“.

Čerpání dovolené po měsících v roce aktivního mzdového období

Firma: Demoverze

Výběrové podmínky pro sestavení tisku

Vybrané záznamy: 1 záznam.

Osoba / Měsíc (2024)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Čerpáno	Nárok	Zůstatek
Nováček Karel	0,00	35,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,50	274,00	238,50
Celkem za organizaci:	0,00	35,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,50	274,00	238,50

Dále byly upraveny popisky ve stávající tiskové sestavě „Podrobný přehled dovolených“.

Podrobný přehled dovolených

Firma: Demoverze

Výběrové podmínky pro sestavení tisku

Vybrané záznamy: 2 záznamů.

Zaměstnanec	Pracovní poměr	Rok	Dovolená	Platí od	do	Nárok celkem
Dohodář Karel	DPC Dohoda o pracovní činnosti	2024	DPD Dovolena pro dohody DP	1.1.2024	31.12.2024	K čerpání (z toho min. rok) 34 (+ 0) [hod]
				Období 2024/02	Proplaceno Čerpáno 21,5	
				Celkem [hod]	21,5	
				Celkem zůstatek	12,5	[hod]
Nováček Karel	HPP Hlavní PP	2024	ZD Základní dovolená	1.1.2024	31.12.2024	K čerpání (z toho min. rok) 274 (+ 114) [hod]
				Období 2024/02	Proplaceno Čerpáno 35,5	
				Celkem [hod]	35,5	
				Celkem zůstatek	238,5	[hod]